

РЕШЕНИЕ

№ 18322

гр. София, 14.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 37 състав, в публично заседание на 28.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Адриан Янев

при участието на секретаря Кристина Алексиева, като разгледа дело номер **2270** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 107 от Закона за гражданската регистрация (ЗГР), вр. раздел I, глава Втора от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г.

Образувано е по жалба на Н. П. С., чрез адвокат Р. П., срещу мълчалив отказ на кмета на район „В.“ - Столична община по заявление рег. № Р.-УГ01-14269/06.11.2025 г.

В жалбата се поддържа наличието на всички предпоставки за издаването на исканото удостоверение за наследници. Развиват се съображения, че органът е дал незаконосъобразни указания за представяне на нотариално заверено пълномощно.

Ответната страна - кметът на район „В.“ – Столична община, чрез процесуалния си представител, изразява становище за недопустимост на жалбата, тъй като административното производство не е прекратено и не е формиран мълчалив отказ. Допълнително поддържа за необходимостта за представяне на нотариално заверено пълномощно, за което се позовава на чл. 88а, ал. 2 ЗГР.

След като прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства, съдът намира за установено следното от фактическа страна:

Административното производство пред кмета на район „В.“ - Столична община е образувано на 06.11.2025 г. с подаване на заявление рег. № Р.-УГ01-14269/06.11.2025 г. (по образец) от Н. П. С. за издаване на удостоверение за наследници на С. К. Л., [дата на раждане], починал на 01.09.1997 г., в [населено място], за което е съставен акт за смърт № 0046/02.09.1997 г. В заявлението е за вписани известните данни за неговите наследници.

Искането е подадено и подписано с КЕП от адвокат Р. Е. П., действаща като представител на Н. П. С.. Към заявлението е приложено пълномощно, съставено в обикновена писмена форма, с което

Н. П. С. упълномощава адвокат Р. Е. П. да я представлява пред всички общински и държавни органи.

Пълномощното е заверено с текст „Вярно с оригинала“, за което поставен квалифициран електронен подпис на адвокат Р. Е. П..

Към заявлението е приложено удостоверение за наследници на Т. С. С., от което е видно, че Н. П. С. е един от нейните наследници.

С писмо рег. № Р.-УГ01-14269-(1)/07.11.2025 г. на кмета на район „В.“ - Столична община са дадени указания на заявителката (сега жалбоподател) да се представи пълномощно с нотариална заверка на подписа, каквито са изискванията на чл. 88а, ал. 2 ЗГР, когато заявлението е подадено от лице, различаващо се от заявителя. Дадени са разяснения, че чл. 25, ал. 1 ЗА не дерогира специалните изисквания на ЗГР. Указано е, че исканата административна услуга може да се извърши след отстраняване на нередовностите.

Последвало е подаване на отговор рег. № Р.-УГ01-14269-(2)/25.11.2025 г. от Р. Е. П., действаща като представител на жалбоподателката, с който се възразява срещу дадени указания. Счита, че нормата на чл. 88а, ал. 2 ЗГР не се явява специална спрямо чл. 25, ал. 1 ЗА. В отговора е посочено получаването на писмото с указанията и се настоява предоставянето на услугата

По преписката е налично писмо на секретаря на Столична община, адресиран до кметовете на райони към Столична община и до председателя на Софийски адвокатски съвет, с което се развиват съображения за съотношението на чл. 25, ал. 1 ЗА спрямо чл. 18, ал. 2 АПК.

Липсва изричен отказ на органа по подаденото заявление за издаване на удостоверение за наследници, а така също липсва и акт на органа за прекратяване на административното производство, който да е вследствие на неотстраняване на нередовности на заявлението.

При така установените факти, съдът достига до следните правни изводи:

Жалбата е подадена срещу акт, подлежащ на съдебен контрол на основание чл. 107 ЗГР, тъй като се отказва предоставянето на данни от регистрите на населението под формата на удостоверение. Искането за издаване на удостоверение за наследници представлява искане за предоставяне на административна услуга по смисъла на § 1, т. 2 ,буква „а“ от Допълнителните разпоредби на Закона за администрацията. Съгласно чл. 21, ал. 3 АПК волеизявлението за издаване на документ от значение за признаване, упражняване или погасяване на права или задължения, както и отказът (изричен или мълчалив) да се издаде такъв документ, представлява индивидуален административен акт, подлежащ на обжалване пред съд, ако засяга права или законни интереси. В тази връзка отказът (изричен или мълчалив) да се предостави исканата административна услуга носи белезите на индивидуален административен акт, с който се засяга неблагоприятно правната сфера на заявителя, поради което подлежи на съдебен контрол, каквато е и изричната норма на чл. 107 ЗГР.

Не се споделят възраженията, основани на разбирането, че административното производство пред органа не е приключило и липсва постановен мълчалив отказ, при което жалбата е преждевременно подадена.

Съгласно чл. 57, ал. 2 АПК административният акт по чл. 21, ал. 3 се издава до 7 дни от датата на започване на производството. С подаването на заявлението този срок е прекъснат с дадените от органа указания по реда на чл. 30, ал. 2 АПК, като в същите не е посочен срок за изпълнението им. В тази връзка на основание чл. 30, ал. 3 АПК срокът за произнасяне на органа започва да тече от датата на отстраняване на нередовностите. В случая посочените нередовности не са отстранени и изрично с молба – отговор от 25.11.2025 г. се твърди за неоснователност на дадените указания, т. е. 25.11.2025 г. е най –късната дата на узнаване (липсва удостоверяване на датата за получаване на писмото с указания), от която би следвало да започне да тече срок за отстраняване

на нередовности, какъвто в крайна сметка не е даден изрично от органа. Това означава, че тридневният срок по чл. 30, ал. 2 АПК е изтекъл на 28.11.2025 г. и към тази дата липсва изпълнение на указанията на органа. Същевременно органът не е прекратил производството на основание чл. 56, ал. 2 АПК, тъй като липсва такъв акт, който да е резултат от неотстраняване на нередовности по заявлението. Недопустимо е непрекъснатата висящност на производството, което противоречи на принципа на чл. 11 АПК. По тези съображения съдът приема, че органът не е упражнил правомощието за прекратяване на производството по чл. 56, ал. 2 АПК, а срокът за издаване на документ или отказ за издаване на такъв следва да тече от 28.11.2025 г. (датата, на която би следвало да изтече срокът по чл. 30, ал. 2 АПК), което означава, че органът е следвало да се произнесе до 05.12.2025 г., а липсата на такова означава, че е формиран мълчалив отказ по заявлението за предоставяне на административна услуга. Противното разбиране би означавало недопустима непрекъснатата висящност на производството, при което органът да счита заявлението за нередовно, но да не прекратява производството, а същевременно да не се произнася по същество. В крайна сметка и към настоящия момент (след подаване на жалбата) липсва изрично произнасяне от органа и е налице бездействие повече от 7 дни от получаване на последния документ (молба от 25.11.2025 г.).

Съгласно чл. 149, ал. 2 АПК мълчаливият отказ или мълчаливото съгласие може да се оспори в едномесечен срок от изтичането на срока, в който административният орган е бил длъжен да се произнесе. Това означава, че едномесечният срок за оспорване е започнал да тече на 28.11.2025г., при което е изтекъл на 28.01.2026 г., а настоящата жалба е преди този срок – 12.12.2025 г., т. е. оспорването е в срок.

Разгледана по същество, жалбата е основателна по следните съображения:

В настоящия случай е направено искане за издаване на удостоверение за наследници. Съгласно чл. 24, ал. 1 ЗГР общинската администрация издава удостоверения въз основа на регистъра на населението, а според ал. 2 редът за издаване и образците на удостоверенията по ал. 1 се утвърждават с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството съвместно с министъра на правосъдието.

Съгласно чл. 2, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г. (Наредбата) удостоверения въз основа на регистъра на населението се издават от кмета на общината, на района или на кметството или от определени от тях длъжностни лица от общинската администрация.

В чл. 9 от Наредбата е регламентирано, че за удостоверяване на наследниците по закон на починало лице се издава Удостоверение за наследници по образец съгласно приложение № 3.

Съгласно чл. 10, ал. 1 от Наредбата удостоверение за наследници се издава само за лица, които към датата на смъртта си са подлежали на вписване в регистъра на населението и за които има съставен акт за смърт.

Според чл. 11, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г. за издаване на Удостоверение за наследници се подава искане по образец съгласно приложение № 2, в което заявителят вписва известните му данни за наследодателя и неговите наследници. В случая това е направено от жалбоподателката, видно от приложеното заявление по преписката.

Съгласно чл. 11, ал. 2 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г. (Наредбата) за определяне на наследниците по закон длъжностното лице прави пълна проверка в регистъра на населението, а когато е необходимо, и в регистрите на актовете за гражданско състояние. В случая не е извършена никаква проверка в регистъра на населението, която от значение за определяне наследниците на С. К. Л. и дали за същия има съставен акт за смърт, каквото е изискването на чл. 10, ал. 1 от Наредбата. Изясняването на тези факти са от значение за издаването на исканото удостоверение за наследници, т. е. има значение дали да се предостави административната

услуга. Това води до извод за допуснато съществено процесуално нарушение, изразяващо се в пропуск за установяване на релевантните за извършване на услугата факти. Същото представлява отменително основание по чл. 146, т. 3 АПК.

В случая е неотносим спорът дали е необходимо представяне на нотариално заверено пълномощно за подаване на заявление за издаване на удостоверение за наследници. Това е така, тъй като органът не се е произнесъл с акт по реда на чл. 56, ал. 2 АПК, с който да се прекрати производството. Обсъжданият спорен въпрос би имал значение при прекратяване на производството поради неотстраняване на нередовности (непредставяне на нотариално заверено пълномощно) и евентуалното извършване на съдебен контрол на този акт, осъществен по реда на глава десета, раздел IV АПК – арг. чл. 56, ал. 4 АПК. Ако е налице нередовно заявление, органът има правомощия да даде указания по реда на чл. 30, ал. 2 АПК и след това по реда на чл. 56, ал. 2 АПК да прекрати производството, ако не са отстранени нередовностите, но не може на това основание да се произнесе по същество чрез отказ (в случая мълчалив) за издаване на исканото удостоверение.

Независимо от горното, съдът намира за необходимо да посочи, че е неприложима разпоредбата на чл. 88а, ал. 2 ЗГР, предвиждаща, че документите по чл. 88 ЗГР може да се издават и на трети лица, изрично упълномощени с нотариално заверено пълномощно от лицата по ал. 1 или по реда на ГПК и НПК. Това е така, тъй като препращането е към документите по чл. 88 ЗГР, които са удостоверение за раждане, удостоверение за сключен граждански брак и препис-извлечение от акт за смърт. Сред тях не е исканото удостоверение за наследници, поради което не намира приложение сочената от ответника норма на чл. 88а, ал. 2 ЗГР.

Отново за допълнение следва да се посочи, че от значение е друга норма за преценката за редовност на заявлението, а именно чл. 5, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г., според която удостоверенията от регистъра на населенията (в случая за наследници) се издават на лицата, за които се отнасят, на законните им представители, на техните наследници, а според ал. 2 и на трети лица, когато същите са им необходими за изпълнение на техни законоустановени правомощия или когато същите са изрично упълномощени с нотариално заверено пълномощно от лицата по ал. 1. Според чл. 5, ал. 3 от наредбата заявителят удостоверява самоличността си с документ за самоличност.

Нормата на чл. 5, ал. 1 и ал. 2 от Наредбата изрично посочва „се издават на“, като определя четири категории субекти: 1. лицата, за които се отнасят; 2. на законните им представители; 3. на техните наследници и 4. на трети лица. Изрично трябва да се посочи, че удостоверението се издава на заявителя – арг. чл. 5, ал. 3 от Наредбата. Това налага да се прави разлика между заявител и негов пълномощник, тъй като последният не е заявител, а представител на заявителя. Изискването по чл. 5, ал. 2 от Наредбата за нотариална заверка на пълномощното се отнася единствено за последната четвърта категория заявители, а именно трети лица – лицата, за които удостоверението им е необходимо за изпълнение на техни законоустановени правомощия. Този извод се подкрепя и от използваната дума „същите“ в чл. 5, ал. 2 от Наредбата, т. е. само третите лица („същите“) се представляват с пълномощно с нотариална заверка на подписа. В случая заявител е Н. П. С., а органът не е изяснил от коя категория заявител е същата, за да се прецени необходимостта от представяне на нотариално заверено пълномощно.

Отново за допълнение следва да се разясни приложението на чл. 18, ал. 2 АПК, което е коментирано в писмо на секретаря на Столична община. В случая се пропуска чл. 18, ал. 1 АПК, според която гражданите и организациите се представляват по закон и по пълномощие по реда на ГПК. С оглед това правило, препращащо към разпоредбите на ГПК, пълномощното, с което в полза на адвоката се учредява процесуална представителна власт е необходимо да съдържа

единствено изрично определените от закона реквизити - трите имена, точния адрес и телефон на пълномощника. В този смисъл изискването на чл. 18, ал. 2 ГПК се отнася за пълномощници, които не са посочени в ГПК.

Горното налага извод за незаконосъобразност на оспорения отказ, поради което на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ АПК следва да се отмени. Преписката следва да се върне на органа, който в 7 – дневен срок да извърши съответната проверка в регистрите и да се произнесе по същество, ако счита, че заявлението е редовно. В случай, че намери за нередовно подаденото заявление, то следва да се дадат съответните указания и в зависимост от изпълнението им, да се произнесе с акт по чл. 56, ал. 2 АПК (при неизпълнение) или по същество, ако са отстранени нередовностите.

По разноските:

С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 1 АПК в полза на оспорващата страна следва да се присъдят разноски. Същите са в размер на 5,11 евро за държавна такса и 511,29 евро за адвокатски хонорар, видно от договора за правна помощ, т. е. общо 516,40 евро.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ мълчалив отказ на кмета на район „В.“ - Столична община по заявление рег. № Р-УГ01-14269/06.11.2025 г. на Н. П. С..

ИЗПРАЩА преписката на административния орган за произнасяне по заявлението в 7– дневен срок съобразно мотивите на съдебния акт.

ОСЪЖДА Столична община да заплати на Н. П. С. сумата в размер на 516,40 евро, представляваща направени по делото разноски.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14 – дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: